

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านผู้บริหารมีการบริหารจัดการในการพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ด้านผู้บริหารมีการนิเทศภายใน และด้านผู้บริหารส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักสูตร/การพัฒนาหลักสูตร/กระบวนการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

2. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีการปฏิบัติงานในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่กับสถานศึกษาขนาดกลางมีการปฏิบัติงานแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดเล็ก

3. การศึกษาข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้านผู้บริหารมีการบริหารจัดการในการพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนมากที่สุด

อภิปรายผล

การศึกษาระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ ด้านผู้บริหารมีการบริหารจัดการในการพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 เพื่อรองรับยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพได้มีการพัฒนากลไกบริหารจัดการใหม่ที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพการจัดการศึกษา การระดมทรัพยากร การกระจายอำนาจให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล และระบบประกันคุณภาพภายใน การสนับสนุนงบประมาณที่เน้นอุปสงค์หรือผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิณญาดา บุตรกันหา (2556 : 107-109) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับความพร้อมของสถานศึกษาในการรองรับก้าวสู่ประชาคมอาเซียน อำเภอวังน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและความพร้อมของสถานศึกษาในการรองรับก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในอำเภอวังน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ส่วนครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยรวมอยู่ในระดับมากและด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ ด้านผู้บริหารมีการบริหารจัดการในการพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีการพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียนโดยมีการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถทางด้านภาษา และเจตคติในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนแก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยมียุทธศาสตร์ ดังนี้ 1) สร้างความตระหนักและเจตคติที่ดีแก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน 2) ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาที่ใช้ในประชาคมอาเซียนเป็นภาษาที่สองและภาษาที่สามตามลำดับ นอกจากนี้ให้มีการบริหารจัดการโดยใช้เครือข่าย ดังนี้

- 1) ส่งเสริมให้มีโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาในประชาคมอาเซียน 2) จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรมหรือกิจกรรมใหม่ๆ ในเครือข่ายประชาคมอาเซียน
- 3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมโครงการนักเรียนแลกเปลี่ยนในเครือข่ายประชาคมอาเซียน

4) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านวิชาการกับเครือข่ายประชาคมอาเซียน 5) จัดให้ครูและผู้เรียนได้ทัศนศึกษาในประเทศที่เป็นประชาคมอาเซียน สอดคล้องกับการวิจัยของสุรณี วงศ์ไพบุลย์ (2556 : 201-220) ได้ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการศึกษาเอกชน มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการศึกษาเอกชน มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน พบว่า 1) ด้านวิชาการ มีการพัฒนาคุณภาพสู่สากล (World Class Education System) เน้นการสอนภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาอาเซียนและภาษาในแถบเอเชีย ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน เน้นความเป็นพลเมืองอาเซียน 2) ด้านบริหารบุคคล มีการเตรียมบุคลากรทางด้านภาษาและการใช้เทคโนโลยี 3) ด้านบริหารทั่วไป จัดทำแผนกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาเพื่อรองรับอาเซียน 4) ด้านการบริหารงบประมาณมีการจัดงบประมาณทางด้านการศึกษาเพื่อรองรับอาเซียน สอดคล้องกับการวิจัยของวงศ์วัชร ดวงศรี (2556 : 84-94) ได้ศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต1 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2555 : 64 - 65) ในแผนการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน พ.ศ. 2552 - 2558 ระบุถึงการพัฒนามนุษย์ไว้ว่า อาเซียนจะส่งเสริมและลงทุนในด้านการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต การฝึกอบรมและการเสริมสร้างขีดความสามารถ ส่งเสริมนวัตกรรมและการประกอบการ ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาศาสตร์เชิงประยุกต์และเทคโนโลยีในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559 (2555 : 11) กล่าวว่า การพัฒนาเด็กวัยเรียนให้มีความรู้ทางวิชาการ สติปัญญาทางอารมณ์ที่เข้มแข็ง สามารถศึกษาหาความรู้และต่อยอดองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองโดยมีการพัฒนาหลักสูตรและมีกระบวนการปรับการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านที่เชื่อมโยงกับ ภูมิสังคม โดยบูรณาการพัฒนาการเรียนรู้อันหลากหลายทั้งด้านวิชาการ ทักษะชีวิต และนันทนาการที่ครอบคลุมทั้งศิลปะ ดนตรี กีฬา วัฒนธรรม ศาสนา ประชาธิปไตย ความเป็นไทย และเรื่องอาเซียนศึกษา รวมทั้งส่งเสริมการใช้และการอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น การใช้ภาษาไทย อย่างถูกต้อง ควบคู่กับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เป็นภาษาต่างประเทศหลัก รวมทั้งการเรียนรู้ภาษาสากลอื่นที่เหมาะสมและภาษาประเทศเพื่อนบ้าน

การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีการปฏิบัติงานในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านผู้บริหาร

ส่งเสริมการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ ด้านผู้บริหารมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน และด้านครูจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่างกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่เป็นผู้กำหนดแนวนโยบายการปฏิบัติต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาให้สามารถจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด แต่ครูผู้สอนมีหน้าที่ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่ถูกกำหนดไว้ จึงมีมุมมองและวิธีคิดที่อาจแตกต่างกันจึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความเห็นต่างกันในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมสัมพันธ์และด้านผู้บริหารมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนสอดคล้องกับตัวชี้วัดคุณภาพของผู้บริหาร (แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2555 : 12) ว่าผู้บริหารต้องมีความสามารถในการประสานภาคีเครือข่ายเพื่อความร่วมมือการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ระหว่างโรงเรียน องค์กรเอกชน หน่วยงานราชการ ฯลฯ รวมถึงผู้บริหารต้องมีความสามารถในการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และด้านครูจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียนสอดคล้องกับงานวิจัยของเกียรติศักดิ์ ชัยยาณะ (2555 : 196 - 204) ได้ศึกษาเรื่องการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับค่านิยมร่วมในการเตรียมเยาวชนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ ผู้วิจัยและครูผู้สอนได้ร่วมกันวิเคราะห์สภาพบริบททั่วไปและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ และศึกษาความต้องการ รูปแบบ และบทบาท ของครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ และร่วมกันพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาค่านิยมร่วมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนให้เกิดขึ้นกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพมีความพร้อมด้านสภาพบริบททั่วไปและมีการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบายการจัดการศึกษาและหลักสูตรที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองอาเซียนที่ดี ตลอดจนมีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อการเตรียมเยาวชนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2. สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่กับสถานศึกษาขนาดกลางมีการปฏิบัติงานแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดเล็ก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า จากการจัดการศึกษาในปัจจุบันสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีการแข่งขันในด้านวิชาการเพื่อพัฒนานักเรียนให้ได้รับการพัฒนาด้านทักษะกระบวนการ เพื่อเป็นเยาวชนที่มีความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนและเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งการพัฒนาด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของคุณลักษณะเด็กไทยสู่ประชาคมอาเซียนต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน อาจรวมถึงความพร้อมของสถานศึกษา เพราะสถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดกลางย่อม

มีความพร้อมในด้านการบริหารจัดการการขับเคลื่อนการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก เนื่องจากมีปัจจัยด้านงบประมาณ บุคลากร ทรัพยากรด้านต่างๆ ในการสนับสนุนอย่างเพียงพอ และการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายนั้นจะต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายทั้งสถานศึกษา ชุมชน หน่วยงานอื่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการในการดำเนินการด้านการศึกษาตามปฏิญญาชะอำ-หัวหินว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา เพื่อบรรลุประชาคมอาเซียน (การพัฒนาสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2555 : 6-7) ได้กล่าวว่า ต้องมีการเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน เพื่อสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมของครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้มีทักษะที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เช่น ความรู้ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของสรศักดิ์ บัวแย้ม (2556 : 54-63) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า ด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน คะแนนเฉลี่ย ความเป็ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเรียงลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ โรงเรียนขนาดใหญ่มีการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับมาก โรงเรียนขนาดกลางมีการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับมาก และโรงเรียนขนาดเล็กมีการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียนเป็นรายคู่ปรากฏว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 2 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่มีการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางมีการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และสอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมล มุลา (2542 : 27) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า การบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีการบริหารจัดการดีกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก เนื่องจากโรงเรียนขนาดใหญ่มีทรัพยากรการบริหารงานมาก มีบุคลากร งบประมาณมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก

เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่า

สถานศึกษาขนาดใหญ่มีการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่มีด้านงบประมาณ บุคลากร การจัดการกรรมการเรียนการสอน การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีความพร้อมซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของ

สถานศึกษาและคุณภาพของผู้เรียน จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนมีการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะของเด็กไทยในประชาคมอาเซียนทั้งการกำหนดเป้าหมาย การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบโดยให้บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนได้มีส่วนร่วม และการดำเนินงานโดยใช้ทรัพยากรสนับสนุนต่างๆ ที่มีอย่างเพียงพอ การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง สอดคล้องกับ แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน กระทรวงศึกษาธิการ (แนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555 : 3) กล่าวว่าการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กไทยสู่ประชาคมอาเซียนให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้อง กำหนดเป้าหมายได้แก่ คุณลักษณะของเด็กไทยที่จะพัฒนาสู่การเป็นประชาคมอาเซียนให้ชัดเจน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และเจตคติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลียว เกื่อนภา (2554 : 105- 110) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนเครือข่ายศูนย์อาเซียนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ พบว่า การดำเนินงานเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเครือข่ายศูนย์อาเซียนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากและเมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด ได้แก่ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนโดยบูรณาการในรายวิชาพื้นฐาน รองลงมาสามอันดับ ได้แก่ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมค่านิยมเพื่อความเป็นพลเมืองดีใน ประชาคมอาเซียน ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี (ICT) และครู จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ตามลำดับ 2) ด้านคุณภาพผู้เรียน พบว่า การดำเนินงานเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเครือข่ายศูนย์อาเซียน ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีการ ดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเป็น สมาชิกอาเซียน รองลงมาสามอันดับ ได้แก่ ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ อาเซียน ผู้เรียนเข้าใจและยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ และผู้เรียน มีเจตคติที่ดีต่อการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน ตามลำดับ

สถานศึกษาขนาดกลางมีการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนใน การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครพนม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ด้านผู้บริหารมีการบริหารจัดการในการ พัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนเพื่อให้เกิด ความสำเร็จในการพัฒนานักเรียนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาจำเป็นต้องดำเนินงานตามหลักการบริหารจัดการโดยพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และบริหารงาน

ทั่วไป โดยให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมคิดร่วมทำ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สถานศึกษาขนาดกลางมีการบริหารจัดการในการพัฒนาการเรียนรู้อู่สู่ประชาคมอาเซียนให้มีคุณภาพเพื่อพัฒนาให้นักเรียนให้มีความพร้อมเข้าสู่อาเซียนทัดเทียมกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเมืองปราชญ์สรรพกิจ (2555 : 66-77) ได้ศึกษาเรื่อง ความพร้อมและแนวทางการจัดการเรียนรู้อู่สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ด้านความพร้อมของสถานศึกษาโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ได้แก่ ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมประชุม อบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้อู่สู่อาเซียนศึกษา และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการการเรียนรู้อู่สู่อาเซียนศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณิ แพร่ศรีสกุล (2556 : 135-140) ศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์มีการเตรียมความพร้อมสู่อาเซียนในระดับมากที่สุด 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารบุคลากร ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ และด้านการบริหารจัดการเครือข่ายและชุมชนสัมพันธ์

สถานศึกษาขนาดเล็กมีการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ด้านผู้บริหารมีการนิเทศภายในมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการนิเทศการศึกษาเป็นกิจกรรมสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและเป้าหมายของการพัฒนาสถานศึกษา จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็กมีการนิเทศภายในอยู่ในระดับมาก เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน สอดคล้องกับจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน : ออนไลน์) ว่าสถานศึกษาทุกแห่งต้องมีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งและได้รับการรับรองจากการประเมินคุณภาพภายนอก สอดคล้องกับการวิจัยของต่อตระกูล บุญปลูก (2556 : 57 - 62) ได้ศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมด้านการจัดการเรียนรู้ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเวียงพานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านผู้บริหารมีความพร้อมตามตัวชี้วัด 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการเรียนรู้อู่สู่ประชาคมอาเซียน ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้สภาวะการณ์จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารมีความสามารถในการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน

3. การศึกษาข้อเสนอแนะเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้านผู้บริหารมีการบริหารจัดการในการพัฒนาการเรียนรู้อู่สู่ประชาคมอาเซียนมากที่สุด โดยให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการ

ประชุมหารือเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการดำเนินงานทุกขั้นตอน ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาการเรียนรู้อุทิศสู่ประชาคมอาเซียน มีการกำหนดหน้าที่ของฝ่ายต่างๆ อย่างชัดเจน ควรมีงบประมาณในการจัดหาสื่อและอุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้หรือการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนอย่างเพียงพอ มีงบประมาณในการสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงาน เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพ แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนอย่างเพียงพอ มีการสร้างเครือข่ายกับชุมชน องค์กรที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาครูเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน และผู้บริหารควรมีการสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 ค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านมีระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 อยู่ในระดับมาก แต่ในด้านผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาในการให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรในโรงเรียน และหน่วยงานอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัดที่จัดการศึกษาควรให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียนให้แก่ผู้เรียน โรงเรียนเครือข่าย และชุมชน มีการจัดสรรงบประมาณ ทรัพยากรสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเพียงพอไปยังสถานศึกษา มีการติดตามและประเมินผล รายงานผลการดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป รวมทั้งมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมบรรลุเป้าหมาย

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ด้านผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ ขอส่งเสริมให้บุคคลในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น และขอส่งเสริม สนับสนุนความร่วมมือกับชุมชนในการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน และด้านครูจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน ขอนักเรียนสามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา คือ

ภาษาอังกฤษและภาษาประเทศเพื่อนบ้านในประชาคมอาเซียนอย่างน้อย 1 ภาษา สถานศึกษาขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นสถานศึกษาขนาดเล็กควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริม สนับสนุนความร่วมมือกับชุมชนในการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน เพื่อเป็นการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยการถ่ายทอดสู่เยาวชนในชุมชน เพื่อเป็นการอนุรักษ์ด้านประเพณีวัฒนธรรมและวัฒนธรรมอาเซียนเกี่ยวกับอัตลักษณ์อาเซียนของประเทศไทย

ด้านครูจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน นักเรียนสามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา คือภาษาอังกฤษและภาษาประเทศเพื่อนบ้านในประชาคมอาเซียน หน่วยงานต้นสังกัดควรร่วมมือกับสถานศึกษาขนาดเล็กในการจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน มีการจัดสรรงบประมาณ สื่อวัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเพียงพอ รวมถึงมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานเพื่อให้สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาในด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาต่อไป

1.3 ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 โดยรวมและรายด้านตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ระดับการปฏิบัติงานสถานศึกษาขนาดใหญ่กับสถานศึกษาขนาดกลางมีการปฏิบัติงานแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดเล็ก ทั้งนี้มีผลมาจากปัจจัยหลายด้านทั้งบริบทความพร้อมสถานศึกษางบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ และการบริหารจัดการตามความพร้อมของสถานศึกษา ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัดและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีการปฏิบัติงานในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอย่างจริงจัง รวมทั้งมีการจัดสรรปัจจัยด้านต่างๆ สนับสนุนการดำเนินงานให้สถานศึกษาสามารถเตรียมนักเรียนเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้เป็นอย่างดี และสถานศึกษาซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาโดยตรงต้องร่วมมืออย่างจริงจังเพื่อร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และพัฒนาเยาวชนไทยให้มีความพร้อมที่จะเป็นพลเมืองที่ดีของประชาคมอาเซียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน โดยศึกษาข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้น เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มากขึ้นและใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานในการพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา